

Ceļā uz joda nepietiekamības un novēršamu vairogdziedzera slimību likvidēšanu Eiropā

Euthyroid

Euthyroid ir ES finansēts pētniecības projekts, kura mērķis ir harmonizēt un ilgtermiņā uzlabot joda uzņemšanu Eiropā.

Joda nepietiekamība ir viens no galvenajiem vairogdziedzera slimību riska faktoriem pieaugušajiem un bērniem. Ja kākslis kā joda trūkuma radītās sekas ir plaši pazīstams, tad vairogdziedzera hormonu lomai svarīgu orgānu attīstībā ir pievērsts mazāk uzmanības. Tādēļ sievietēm grūtniecības un zīdīšanas periodā ir ieteicams nodrošināt pietiekamu joda daudzuma uzņemšanu optimālai bērna attīstībai. Pat neliels joda trūkums grūtniecības laikā var vājināt smadzeņu attīstību un tādējādi ietekmēt arī garīgo attīstību. Patiesībā, joda nepietiekamība ir galvenais novēršamo smadzeņu bojājumu cēlonis pasaulē, un gadiem ilgi PVO ir brīdinājusi eiropiešus par joda trūkuma izraisīto seku pieaugumu.

Euthyroid ir pirmā Eiropas mēroga iniciatīva, uzņemoties izaicinājumu izpētīt joda uzņemšanu Eiropas populācijā. Tam būtu jārada pamats, lai, sadarbojoties ar nacionālajām valdībām, attīstītu nepieciešamos rīkus joda daudzuma uzņemšanas uzlabošanai un harmonizēšanai Eiropā.

Euthyroid apvieno 31 partnerus no 27 valstīm, kas ietver pasaulē atzītus epidemiologus, endokrinologus, uztura speciālistus un veselības ekonomistus. Papildus tam, tas ietver arī Joda Globālo Tīklu (IGN), kurš kopā ar 100 reģionālajiem un nacionālajiem koordinatoriem un partneru aģentūrām darbojas, lai uzveiktu joda nepietiekamību. Abi tīkli nozīmīgi pārklājas, tādējādi radot atbalstu Euthyroid izstrādātajiem rīkiem, kurus ieviesīs nacionālie veselības aprūpes lēmumu pieņēmēji.

22 ES dalībvalstis (izņēmumi ir Kipra, Lietuva, Luksemburga, Maltu, Rumānija un Slovākija) piedalās Euthyroid, kas atbilst 94% ES populācijas. Papildus piedalās piecas valstis no IGN Rietumcentrāleiropas grupas – Īslande, Izraēla, Maķedonija, Norvēģija un Šveice.

Euthyroid mērķi

Tīkls iesaistītājās valstīs veic pētījumu par esošo joda uzņemšanas situāciju un par joda nepietiekamības izraisītajām sekām. Īpaša uzmanība tiks pievērsta sievietēm grūtniecības periodā un joda trūkuma potenciālajai ietekmei uz bērna garīgo attīstību. Šie mērķi tiks sasniegti ar sekojošo uzdevumu palīdzību.

- ▶ Standartizētu datu ievākšana par joda uzņemšanu populācijā.
- ▶ Nacionālo mērījumu un ēšanas ieradumu salīdzināšana
- ▶ Datu ievākšanas harmonizācija un standartizācija
- ▶ Esošo preventīvu programmu izmaksu efektivitātes rādītāju analīze
- ▶ Atbilstošo rīku izstrādāšana uzlabotai un vienotai joda uzņemšanai
- ▶ Trīs mātes-bērna pētījumu analīze no reģioniem ar dažādu joda uzņemšanu

Kontakti:

Euthyroid birojs
Matthew Spencer, PhD
biolution GmbH
office@euthyroid.eu

Papildus informācija atrodama šeit:

www.euthyroid.eu

Galvenie fakti:

Projekta Nr.: 634453
Kopējais budžets: 3,375,330 €
ES ieguldījums: 2,999,949 €
Sākums: 1. jūnijs, 2015
Ilgums: 36 mēneši

Koordinatori:

Greifsvaldes Medicīnas universitāte, DE
Henry Völzke

Partneri:

Helsinku Nacionālais veselības un labklājības institūts, FI
Iris Erlund

Joda Globālais tīkls, CA
John Lazarus

Patras Universitāte, GR
Kostas B. Markou

Erasmus Medicīnas centrs Roterdamā, NL
Robin Peeters

Latvijas Universitāte, LV
Valdis Pirags

Sarijas Universitāte, UK
Margaret Rayman

Veselības pakalpojumu, medicīnas informātikas un tehnoloģiju universitāte, AT
Uwe Siebert

The Capital Region of Denmark, Centre for Clinical Research and Prevention, DK
Betina Thuesen

Šveices Federālais tehnoloģiju institūts Cirihe, CH
Michael Zimmermann

biolution GmbH, AT
Iris Grünert

Barcelonas Pasaules Veselības Institūts, ES
Monica Guxens

Universitātes slimnīcas centrs „Sestre Milosrdnice”, HR
Zvonko Kusić

Briseles Brīvā universitāte, BE
Rodrigo Moreno-Reyes

Lozenetas Universitātes slimnīca, BG
Ludmila Ivanova

Pizas universitāte, IT
Paolo Vitti

Jeruzālemes Ebreju universitāte Izraēlā, IL
Aron Troen

Institute of Marine Research, NO
Lisbeth Dahl

Debrecenas universitāte, HU
Endre V. Nagy

Universitātes Medicīniskais centrs Ļubjanā, SI
Simona Gaberšček

Jagelonijas Universitāte, PL
Alicja Hubalevska-Dydejczyk

Veselības Zinātņu Pētījumu institūta „Germans Trias i Pujol” fonds, ES
Manel Puig Domingo

Reģionālās Politikas pētījumu un sadarbības centrs „Studiorum Zdruzenje”, MK
Borislav Karanfilski

Karalienes Universitāte Belfastā, UK
Jayne Woodside

Upsālas Universitātes slimnīca, SE
Mehari Gebre-Medhin

Landspitāles Universitātes slimnīca, IS
Ingibjörg Gunnarsdóttir

Tulūzas Universitātes slimnīca, FR
Philippe Caron

Endokrinoloģijas centrs, EE
Toomas Podar

Endokrinoloģijas institūts, CZ
Václav Zamrazil

Nacionālās aizsardzības ministrijas militārā slimnīca, PT
João Jácome de Castro

Vesterjētlādes Reģionālā Padome, Sālgreņa Universitātes Slimnīca, SE
Helena Filipsson Nyström

